

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

Formålet med lovforslaget.

Lovforslaget skal ses i sammenhæng med lovforslaget om ændring af loven om Statens Uddannelsesstøtte (Indførelse af statslån m.v.), som blev fremsat i Folketinget den 12. marts 1982 som lovforslag nr. 155 (folketingsåret 1981-82, 2. samling).

Mens det tidligere fremsatte lovforslag, der foreslår lavt forrentede statslån til delvis afløsning af de statsgaranterede studielån i banker og sparekasser til markedsrente, har til formål at lette gældsbyrderne for nuværende og kommende uddannelsessøgende, er formålet med lovforslaget om gældssanering at hjælpe de færdiguddannede, som i dag eller i de kommende år skal afvikle tyngende studie-gældsbyrder set i forhold til indtægten.

Redegørelse for de statsgaranterede studielån.

Efter den gældende lov om Statens Uddannelsesstøtte, lov nr. 218 af 23. maj 1979 som ændret ved lov nr. 237 af 4. juni 1980 (Forhøjelse af satser m.v. som følge af ændring af reguleringspristallet m.v.) og lov nr. 265 af 16. juni 1980 (Indførelse af socialindkomst) består uddannelsesstøtten dels af stipendier, som er trangsbestemte, dels af ikke-trangsbestemte statsgaranterede studielån i banker og sparekasser.

Som maksimum for den samlede støtte er der i lovens § 11 fastsat en støtteramme. Denne kan udfyldes helt med statsgaranterede studielån, men for uddannelsessøgende, der opfylder trangskriterierne helt eller delvist, udfyldes den med stipendier og statsgaranterede studielån.

De statsgaranterede studielån ydes efter ansøgning af banker og sparekasser til uddannelsessøgende, som fra Statens Uddannelsesstøtte har fået en garantierklæring fra staten til optagelse af et studielån, jfr. lovens § 10. Studielånet ydes inden for støtterammen, der i støtteåret 1981-82 udgør 31.000 kr., denne reguleres forud for hvert støtteår efter reguleringspristallet. Tilbagebetalingen af studielånet skal normalt begyndes et år efter uddannelsens afslutning eller afbrydelse, jfr. § 10 i loven. Tilbagebetalingsvilkårene aftales mellem låntager og vedkommende bank eller sparekasse. De statsgaranterede studielån skal forrentes, i uddannelsesstiden tilskrives renten hovedstolen. Renten udgør den til enhver tid af vedkommende bank eller sparekasse fastsatte rentesats for studielån. Rentesatsen udgjorde pr. 1. januar 1982 i de største pengeinstitutter ca. 15 pct. i uddannelsesstiden (med udsving for enkelte pengeinstitutters vedkommende fra 13,5 til 18 pct.) og ca. 16 pct. efter uddannelsens ophør (med udsving af samme størrelsesorden).

Med den gældende rente fordobles det beløb, der årligt optages i studielån på knapt 5 år, og det medfører for mange uddannelsessøgende en betydelig studie-gæld ved uddannelsens afslutning.

Baggrunden for lovforslaget

Siden 1975, hvor uddannelsesstøtte i form af statslån blev afskaffet, er der sket en betydelig vækst i den statsgaranterede studie-gæld i banker og sparekasser, jfr. tabel 1, der angiver udviklingen i lånesaldo og antal konti i perioden 1975-1981.